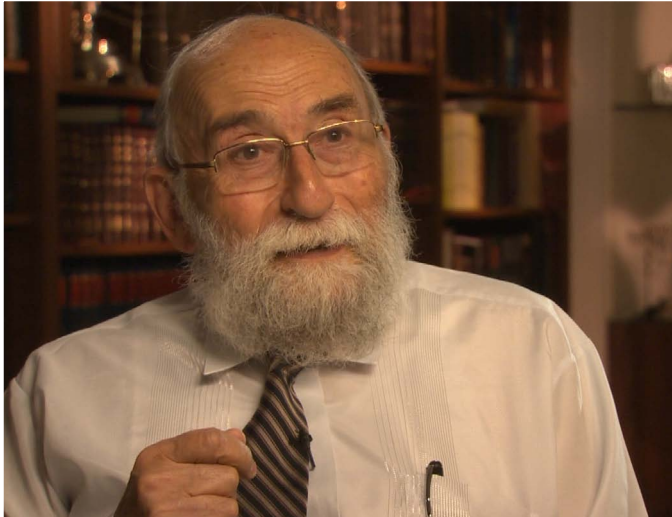

"משקה, לא וודקה"

ר' נפתלי קראוס

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

נולדתי למשפחה אורתודוקסית ממוצא הונגרי, והקשר שלי עם חב"ד התחיל אחרי הצבא. עבדתי כעורך חדשות בעיתון 'שערים' של פועלי אגודת ישראל דאז, וחיפשתי זהות. גרתי בבני ברק וראיתי שיש זרמים רוחניים שונים, ליטאים, חסידים מחצרות שונות; ביקרתי אצלם אבל לא מצאתי את עצמי שם. במקביל שמעתי על חסידות חב"ד, התחלתי להשתתף בשיעורי תניא, ובהמשך גם לכתוב לרבי, וזכיתי לקבל מכתבי תשובה, כולל גם ברכה לרגל נישואיי. לרבי הגעתי לראשונה לקראת ראש השנה תשכ"א (1960), במסגרת טיסת הצ'רטר הראשונה שאורגנה. שהיתי שם כשישה שבועות, משבת סליחות עד אחרי שמחת תורה, ואז נפתח לפני עולם חדש.

במהלך שהותי בניו יורק נכנסתי פעמיים ליחידות, פעם ראשונה סמוך להגעתי, ובפעם השנייה לקראת עזיבתי. ביחידות הראשונה שהיתי בחדרו של הרבי כעשרים דקות. לא ידעתי אם זה נחשב הרבה או מעט. היו אנשים ששהו שם דקה או שתיים, והיו עסקנים שישבו בחדר שעות. אני לא הייתי עסקן, אלא בסך הכול "עיתונאי קטן", אך משום מה במזכירות של הרבי השתדלו להבליט את העובדה הזו, ולא הבנתי למה.

התור שלי נקבע לשעה שתיים וחצי בלילה, אך בפועל נכנסתי רק בשמונה בבוקר. הרבי היה אחרי שתיים עשרה שעות רצופות שבהן קיבל אנשים, מבלי לקום להפסקה קלה, אפילו לא לשתות קפה, והיה נראה ערני ורענן - זה היה משהו על אנושי.

כנהוג, מסרתי לרבי פתק ובו ביקשתי ברכה עבורי, עבור אשתי ובתי ועבור משפחתי. הרבי התעניין בשלומי, ולהפתעתי הגמורה שאל מה שלום הזקן שלי. נזכרתי ששנתיים קודם לכן הייתה לי בעיה של נשירת שערות מהזקן. כתבתי על כך לרבי בשעתו והוא ענה ובירך אותי. טופלתי אז בגלי חשמל והבעיה הסתדרה. אני כבר הספקתי לשכוח מזה מזמן, והנה הרבי זכר ושאל על כך.

בהמשך התעניין הרבי בעשייה העיתונאית שלי, ועיקר הדיבור באותה יחידות נסוב על הציפיות של הרבי ממני לנצל את מקצועי ואת תחום אחריותי להפיץ יהדות, ובפרט חסידות - "הפצת המעיינות חוצה" - והרבי הדגיש "עד שאלו יגיעו חוצה שבחוצה, ועד לחוצה שאין חוצה ממנו".

גישה זו מאד מצאה חן בעיניי, בפרט אחרי שבחוגים אחרים נוכחתי לראות שמרוכזים בעיקר בדאגה לקהילה שלהם ומתגדרים בחומה בתוך חומה, והנה כאן הדגש הוא על "חוצה", כלומר, שלא מוותרים על אף יהודי. הרבי גם הדגיש ש"בשבילנו אין 'דתיים' ואין 'חילוניים' - כולם יהודים, ואת כולם צריכים לקרב".

במרוצת השנים זכיתי להיכנס לרבי ליחידות עוד כמה וכמה פעמים, אחת המיוחדות שבהן הייתה בסוף חודש תשרי תשל"ו

(1975). באותה שנה אחד מאורחי הכבוד בהקפות בליל שמחת תורה, היה השופט מר חיים כהן, שלא היה ידוע כאוהד גדול של היהדות החרדית, בלשון המעטה. הרבי קירב אותו מאד, העלו אותו על הבמה וכיבדו אותו בהקפה. מסרו לו ספר תורה שהיה כבד במיוחד, והרבי שאל אותו, אם הוא מוכן "האלטן דעם תורה" - באידיש זהו ביטוי שמשתמע לשתי פנים: גם "להחזיק את התורה" במובן הפיזי, וגם "לקיים את התורה". ניכר היה על חיים כהן שהוא מאוד נרגש, והוא ענה שכן, הוא מוכן. הוא רקד עם ספר התורה, והרבי רקד אתו - הייתה שם שמחה בל תתואר.

במוצאי שמחת תורה ביקשתי מהרב יהודה קרינסקי, אחד ממזכירי הרבי, שאם יארגן לי טלפון אוכל להתקשר לארץ ולמסור ידיעה לעיתון 'מעריב'. (באותה שנה עברתי לעבוד במעריב, וקיבלתי על כך את הסכמתו וברכתו של הרבי. אמנם לא זו הייתה עיקר כוונתי מלכתחילה, אך התברר בדיעבד ששם היו יותר אפשרויות להפיץ יהדות וחסידות, והעיתון הפך להיות פתוח יותר לדיווחים על חב"ד.) הרב קרינסקי מיד לקח אותי למעלה לחדר המזכירות, ואני מסרתי ידיעה על שמחת תורה במחיצת הרבי, ועל מה שהיה עם מר חיים כהן, על הריקודים ועל ה"האלטן דעם תורה", ובין היתר גם מסרתי שהרבי נתן לי בקבוק וודקה עבור מערכת העיתון.

כעבור שלושה ימים הודיעו לי, "הרבי קורא לך". אני מודה ומתוודה שבהתחלה נבהלתי מאד - האם עשיתי משהו לא בסדר

«

קראוס שהביא דולרים של הרבי מליובאוויטש לתת לכל עובד מעריב שטר של דולר אחד".

צילמתי את מכתב האישור ותליתי על לוח המודעות, ומנהל האגף הטכני של מעריב הדפיס פתקאות מיוחדות והכניס כל שטר עם פתק לתוך ניילון. הדבר התפרסם ואנשים עמדו בתורים ליד החדר שלי, קיבלו דולר ושתו לחיים, ובאו כולם, ממש "מחוטב עציץ", למעט ארבעה שסירבו לקחת.

כמה שנים אחר כך, אחרי מלחמת שלום הגליל, באו אלי חבר'ה שהשתתפו במלחמה וסיפרו שהדולר של הרבי ליווה אותם. אחד אפילו סיפר שכדור פגע בו והוא היה משוכנע שמה שהציל אותו היה הדולר של הרבי. אנשים ייקרו מאד את הדולר של הרבי, וגם שנים רבות אחר כך הדבר הזה עוד היכה גלים ועשה רושם אדיר.

בכלל, נוכחתי לראות בהרבה מקרים את ההשפעה של הרבי על אנשים ועל הסביבה, רחוקים וקרובים, השפעה ישירה והשפעה עקיפה. למשל, היה במעריב כתב אחד ירושלמי, ממשפחה חרדית ביותר, סבא שלו היה רב במאה שערים, ולתל אביב הוא הגיע בפעם הראשונה עם פאות ארוכות... הוא כל הזמן היה כותב בסגנון מאד מתריס כנגד כל עניין בקדושה - אנטי דתי, אנטי חרדי, אנטי חב"ד. פעם הזדמן לו לבקר בניו יורק והוא רצה לבקר ב-770. בכל מקום אחר כנראה היו אומרים לו לא לבוא, ולא מאפשרים לו לבקר; לא בליובאוויטש. אמרו לו לבוא. אמנם יחידויות פרטיות כבר לא התקיימו באותה תקופה, אבל אמרו לו: "תבוא אחר הצהריים בשעת תפילת מנחה, תעמוד בפרוודור, וכשהרבי ייצא תוכל לדבר אתו". הוא אכן הגיע, וכאשר הרבי יצא הוא זיהה אותו ואמר לו, "אני קורא את המאמרים שלך. לא בכל אני מסכים אתך, אבל אני קורא אותך", וכך עמד ושווחח אתו כמה דקות.

אני יכול להעיד בבירור ששנים אחר כך הוא לא כתב מילה אחת נגד. אמנם הוא לא הפך להיות חסיד חב"ד, אבל אנטי הוא כבר לא כתב. כזו הייתה ההשפעה של הרבי.

ר' נפתלי קראוס רואיין בביתו ברחובות, בחודש אייר, תש"ע (2010).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשי"א (1951) — במכתב המופנה "אל אנ"ש, תלמידי התמימים, אל המקושרים או השייכים" אל הרבי הריי"צ, פירט הרבי מספר הוראות ומנהגים כהכנה לקראת יום השנה הראשון לפטירתו של הרבי הקודם שחל בי' שבט. בשנים הבאות הורה הרבי להדפיס את המכתב הזה לקראת יום היארצייט. א' בשבט

1. אגרות קודש כרך ד, עמ' קמב

לזכות החתן

ר' ישראל אריה ליב הכהן שיחי כ"ץ
הכלה מרת דבורה לאה שתחי' נמס
לרגל בואם בקשרי השידוכין
ט"ז טבת, ה'תשע"ו

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.
לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedial.org

שהרבי קורא לי? נכנסתי לחדרו של הרבי, הוא ישב ליד שולחן הכתיבה ועל השולחן היה פתוח העיתון. לא ידעתי איך הופיעה הכתבה בעיתון, והנה אני רואה לרוחב העמוד ידיעה גדולה עם תמונה של הרבי ותמונה של מר חיים כהן. הרבי חיך מאד ואמר לי "יישר כוח", ואני נרגעתי ושמחתי שלשם כך נקראתי. ואז הרבי מיד המשיך, "למה היית צריך לכתוב (במשפט האחרון, שהרבי נתן לי) 'וודקה'? למה לא כתבת 'משקה'?"

שתקתי וחשבתי לעצמי, האם אני אסביר לרבי שבארץ כשכותבים "משקה" הכוונה יכולה להיות גם למיץ תפוזים, ולא דווקא למשקה חריף? הרבי כנראה קרא את מחשבותיי, והסביר שכאשר כותבים "וודקה" עלולים לחשוב שפה מתהוללים. הרבי פתח מגירה בשולחן ושלף משם חבילת שטרות של דולר, ואמר שכדי לתקן זאת, הוא מבקש שאתן

לכל אחד ואחד מעובדי מערכת עיתון מעריב שטר של דולר ממנו, על מנת לתרום אותו או את תמורתו לצדקה. הרבי גם שב ונתן לי בקבוק וודקה נוסף (והוא הדגיש "משקה"), וביקש שאתן לכל אחד ממקבלי שטרות הדולר גם "לחיים".

הייתי נרגש מאד - לא יודע אם היה תקדים לכך שהרבי ישלח ככה דולרים בכמויות - ואחרי שיצאתי וספרתי את השטרות התברר שהיו שם שמונים וארבעה דולרים. ניצבתי בפני דילמה, למי התכוון הרבי שאתן מהדולרים - אם לעיתונאים בלבד, אז זה יותר מדי; אם לכל עובדי מעריב, אז זה פחות מדי. הסברתי את הדילמה למזכיר הרב בנימין קליין, ואחרי שנכנס לשאול את הרבי הוא חזר עם עוד חבילת דולרים ומסר שהרבי אמר "מחוטב עציץ עד שואב מימין", כלומר לחלק לכל העובדים - עיתונאים, פקידים, נהגים, אנשי מנהלה וכו'. כעת היו בידי יותר ממאתיים שטרות של דולר, והרבי ביקש שאברר כמה עובדים יש בדיוק, וישלימו את החסר.

אחרי שחזרתי ארצה ניגשתי לעורך הראשי דאז, מר שלום רוזנפלד, וסיפרתי לו את העניין. התברר שיש במעריב בסך הכול ארבע מאות ושלושים עובדים, כולל עובדי הסניפים בירושלים ובטבריה. אבל אז התעוררה בעיה: באותה תקופה היה פיקוח הדוק על מטבע זר, ואסור היה על פי חוק לאדם פרטי להחזיק דולרים, לא משנה אם המדובר בשטר של מאה דולר או של דולר אחד. הוא הציע שאכתוב מכתב למשרד האוצר, לממונה על המטבע הזר, אספר את הרקע להבאת הדולרים, ואבקש אישור חריג. "אם תקבל האישור", הבטיח, "אנחנו נעזור לך בצד הטכני של חלוקת הדולרים". כתבתי, ואכן תוך כעשרה ימים התקבל מכתב אישור רשמי ממשרד האוצר, ובו רשום ש"ניתנת בזה רשות למר נפתלי

פרויקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedial.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015

ההדפסה וההפצה לע"נ

הרה"ח ר' יהודה לייב בן ר' מרדכי ע"ה וזוגתו מרת איטא בת ר' שלמה ע"ה ביסטריצקי